

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3550/2021. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.085/2021/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó személyesen eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.085/2021/4. számú ítélete ellen, alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
 - [2] Az alapul szolgáló ügyben az alperesi társaság ellen használati díj iránti keresetet terjesztettek elő. A peres eljárásbeli alperesi jogi képviselőre az indítványozó kapott megbízást azzal, hogy a bíróság által – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján – megítélendő perköltség lesz az ügyvédi munkadíj. A per tartama alatt az alperesi társaság felszámolásra került. A felszámolási eljárás megindulását követően az indítványozó az alperesi társaság felszámolójával kötötte meg az ügyvédi megbízási szerződést, melyben változatlanul rögzítették, hogy a bíróság által megítélendő perköltség lesz a jogi képviselő munkadíja, melyet közvetlenül a jogi képviselő számlájára kérnek teljesíteni. Az első fokon eljáró bíróság a felperes keresetének részben helyt adott, azt meghaladó mértékében a keresetet elutasította. A pernyertesség arányára (felperes 15% – alperes 85%) tekintettel a bíróság a 16 292 715 Ft perköltséget állapított meg. A felperes az ítéletnek kizárólag a perköltséget érintő rendelkezése ellen fellebbezéssel élt, melyet a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla tárgyaláson kívül meghozott ítéletével bírált el. Eszerint az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a perköltségre vonatkozó rendelkezést megváltoztatta, és a felperes által fizetendő perköltség összegét 8 042 715 Ft-ra leszállította azzal, hogy a perköltséget a felperes az alperesnek köteles megfizetni.
 - [3] Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal élt, álláspontja szerint a jogerős másodfokú ítéletnek a perköltség tárgyában hozott döntése révén sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, I) cikk (3) bekezdése, V. cikke, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (7) bekezdése, valamint 28. cikke.
 - [4] Az indítvánnyal kapcsolatban a Magyar Ügyvédi Kamara részéről *amicus curiae* beadvány érkezett az Alkotmánybírósághoz.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
 - [6] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett bírósági ítélettel zárult ügyben az alperes jogi képviselője volt, a perköltség tekintetében az Abtv. 27. § (2) bekezdés *c*) pontja értelmében érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik. A rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
 - [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.085/2021/4. számú ítéletét – a letöltési igazolás szerint – 2021. május 28-án kézbesítették, az alkotmányjogi panaszt 2021. július 27-én, határidőben, nyújtotta be az indítványozó az első fokon eljáró bíróságon. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.

- [8] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontját, és az Abtv. 27. § (1) bekezdését, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, valamint a megsemmisíteni kért bírósági ítéletet, és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit.
- [9] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [10] Az indítványozó az ítéletábrá ítélete elleni beadványában többek között az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogbiztonság elvének sérelmét állította. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmére alapítható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]}. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]}. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés {3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]; 3185/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3403/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [11] Ezen túlmenően az indítványozó az Alaptörvény 28. cikkének sérelmét is állította. Az Alaptörvény 28. cikke azonban szintén nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható {pl. 3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [12] Az Alaptörvény indítványozó által sérelmesnek vélt I. cikk (3) bekezdése az Alkotmánybíróság gyakorlatában kikristályosodott általános alapjogvédelmi tesztet deklarálja, garanciális szabályként rögzítve az alapvető jogok korlátozhatóságának általános kereteit. Tehát ez a rendelkezés sem tartalmaz alapvető jogot, melyre alkotmányjogi panasz lenne alapítható {3142/2014. (V. 9.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [13] Az indítványozó által az Alaptörvény V. cikke, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében állított alapjogsérelemmel illetően az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során, a törvényben előírt feltételek tekintetében a következőket állapította meg.
- [14] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet az Alkotmánybírósághoz, amennyiben valamely az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme áll fenn. Az alkotmányjogi panasszal támadható érdemi döntésnek minősülő bírósági döntések körét az Abtv. taxatívum nem határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak esetről-esetre, a konkrét ügy egyedi körülményeire tekintettel kell vizsgálnia, hogy a támadott bírósági döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e, azaz az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást – egyéb módon – befejező bírósági döntések körébe tartozik-e {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [15] Az indítványozó beadványában azt sérelmezte, hogy a felperesi használati díj iránti keresetben foglalt főkövetelésnek az eljáró bíróságok ugyan csak részben adtak helyt, a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel megállapított perköltséget (mely az indítványozó ügyvédi munkadíját képezte) a másodfokon eljáró bíróság – a felperesi fellebbezés konkrét kérelmére – 50%-kal csökkentette, valamint úgy rendelkezett, hogy a perköltséget a felperes az alperes – és ne az alperesi jogi képviselő számlájára – fizesse meg.
- [16] Az Alkotmánybíróság az érdemi határozatok körének megállapításakor korábban a végrehajtási kifogás, valamint a végrehajtás felfüggesztése intézményével kapcsolatban megállapította, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés – azaz csak a jogalkotó által meghatározott döntések, és nem minden döntés – ellen lehet előterjeszteni {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9]; 3252/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [5]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [43]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés Indokolás [24]}. A 3265/2020. (VII. 3.) végzésében pedig, mint nem érdemi döntés ellen irányuló alkotmányjogi panaszt utasította vissza a kizárólag a perköltség tekintetében előterjesztett beadványt {3265/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]}.

- [17] A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyet illetően az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a bírósági eljárás tárgya a használati díj iránti kereset volt, ennek csupán járulékos elemét képezte a konkrét eljárásban a perköltségigény mértéke, illetve annak kifizetése. Azonban a perköltség összegének mértéke, valamint annak kifizetése a használati díj iránti kereseti kérelem elbírálására érdemi kihatással nem bír. Maga az indítványozó is hangsúlyozta alkotmányjogi panaszbeadványában, hogy nem a bíróságok érdemi döntése, hanem kizárólag csak a perköltség tekintetében kéri az alkotmányossági vizsgálat lefolytatását, és az alaptörvény-ellenesség megállapítása mellett a perköltségre vonatkozó, sérelmezett bírósági döntésnek kéri a megsemmisítését.
- [18] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen alkotmányjogi panaszban támadott jogerős ítélet nem minősül a bírósági eljárás érdemében hozott döntésnek, így ellene nincs helye az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [19] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdésére tekintettel, a 29. § alapján, mint nem az ügy érdemében hozott döntés, illetve a bírósági döntést érdemben nem befolyásoló alaptörvény-ellenesség tekintetében előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a* és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. november 30.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2979/2021.

